

Faktaark om plastemballasje fra Grønt Punkt Norge:

Plastemballasje - fra kjøkkenbenken til nye plastprodukter

Mer enn 95% av alle innbyggere i Norge har et tilbud om innsamling av kildesortert plastemballasje. Noen kommuner har henteløsning (plastsekk), noen har fargede plastposer (Optibag-system) og noen har bringeløsning til returpunkter.

Bedrifter som tilfører markedet emballerte produkter har et ansvar for emballasjen, også etter at den er tom. Som medlem i Grønt Punkt Norge tar bedriften ansvar gjennom å betale for at emballasjen samles inn og blir materialgjenvunnet. Tilsvarende ordning finnes ikke per i dag for andre plastprodukter, for eksempel plastleker og akebrett.

Alle typer plastemballasje fra husholdninger kildesorteres og leveres i innsamlingsordningen - uansett om den er myk, hard, gul eller blå. Plastemballasjen skal leveres tom for produktrester. Hvis plastemballasje er tilgriset bør den skylles i kaldt vann.

Når plastemballasjen er levert inn i innsamlingsordningen kjøres den til kommunens oppsamlingssted, hvor emballasjen presses til baller som gjør den egnet for frakt til videre behandling.

Hvilket selskap henter?

Grønt Punkt Norge benytter transportselskapet Bring som henter ferdig ballet plastemballasje i kommunene rundt om i landet. Ettersom brukt emballasje som vare ikke er så sensitiv på nøyaktig frakttidspunkt, er det enklere å tilrettelegge for miljøvennlig transport. Mesteparten transporteres med returstrømmer fra import til Norge, det vil si transport som ellers ville gått tom tilbake ut av Norge. Vi prioriterer også å transportere på tog fremfor bil når det er mulig.

Hvor gjenvinnes plastemballasjen?

Grønt Punkt Norge følger nøye med på hvor i verden den innsamlede plastemballasjen fra norske husholdninger blir sortert og materialgjenvunnet. Dette gjør vi som en del av vårt kvalitetssikringsarbeid og rapporteringen vi gjør til myndighetene.

Per i dag benyttes plastsorteringsanlegg i Tyskland og Finland. I 2016 samlet Grønt Punkt Norge inn i overkant av 30.000 tonn plastemballasje fra norske husholdninger, hvorav 24.000 tonn ble utsortert til materialgjenvinning. Av dette ble 99,7 % materialgjenvunnet i Europa, hovedsakelig i Tyskland (74 %), Belgia (14 %) og Storbritannia (4 %). Per i dag er det ingen i Norge som materialgjenvinner emballasje fra norske husholdninger.

Hva skjer i behandlingsprosessen?

Steg 1, sortering: Når transporten med plastemballasje fra norske husholdninger ankommer sorteringsanleggene blir leveransen visuelt kvalitetskontrollert og veid. Den blir helt eller delvis avvist dersom den inneholder andre fraksjoner som f.eks. gjenvinningsstasjonsplast, eller om den er tilgriset og illeluktende.

Hvis kvaliteten er god leveransen godkjent, og ballene blir fraktet inn i sorteringsanlegget. I denne prosessen skal emballasjene sorteres på plasttyper (PET, PE, PP, PS, etc.) og evt. farger, slik at de utsorterte varene blir klargjort for materialgjenvinning. Sorteringsprosessen starter ved at

emballasjen blir spredt ut over transportbånd og analysert automatisk. Hver enkelt emballasje blir individuelt analysert ved hjelp av en kombinasjon av optiske og mekaniske maskiner. Når plasttypen er bestemt blir emballasjen automatisk ført til riktig beholder. Alle anleggene gjør dette helautomatisk, men enkelte velger i tillegg å gjøre en manuell kvalitetssikring og ettersortering.

Når leveransen(e) er ferdig sortert blir de ulike plasttypene ballet hver for seg og deretter solgt til en materialgjenvinner.

Steg 2, materialgjenvinning: Det første som skjer etter at plastemballasjen er sortert i ulike plasttyper er at den blir vasket, tørket og kvernet som en del av prosessen for å lage små granulater for videre salg. Disse lages ved at den kvernedede plasten blir smeltet, og den tyktflytende massen blir presset gjennom en perforert metallskive som lager spagetti-liknende plaststrenger. Strengene blir deretter maskinelt kappet til mange små granulater. Disse pakkes og selges ofte i «bigbags» og er utgangspunktet til de som tilvirker sluttproduktet.

Det er viktig at granulatene er homogene i farge og kvalitet, slik at sluttproduktet får konsistente materialegenskaper, så prosessen er avhengig av godt forarbeid i sorterings- og vaskeprosessen.

En annen løsning som blir benyttet for materialgjenvinning er en prosess som kalles agglomerering. Da gjøres ikke den omfattende sorteringsprosessen, men den blandede plastemballasjen går da direkte inn i agglomereringsanlegget. Ut av prosessen kommer et «nytt» materiale i form av små granulater som er sammensatt av ulike plasttyper. Dette materialet brukes gjerne til «grovere» sluttprodukter som hagemøbler og paller.

Hva brukes materialgjenvunnet plast til?

Sluttproduktene avhenger av plasttype og kvaliteten på varen. Her er noen eksempler:

Polypropylene (PP)

Gamle produkter: innpakningsplast, bokser (f.eks. isbokser), ketchupflasker

Nye produkter: kasser, bokser, søppelbøtter, snøskuffer, kontorstoler, blomsterpotter, støvsugere

Polyethylene (PE-HD)

Opprinnelige produkter: flasker til vaskemidler (f.eks. Zalo), vannkanner, spylervæskeskanner

Nye produkter: rør/slanger, tykk folie

Polystyrene (PS)

Opprinnelige produkter: yoghurtbegere, kjøttdeig-fat

Nye produkter: kleshengere, bilderammer, bokser

Polyethyleneterephthalate (PET)

Opprinnelige produkter: drikkeflasker, folie, transparente bokser (f.eks. rekesalat og druer)

Nye produkter: drikkeflasker, folie, transparente bokser, bildeler, klær og andre tekstiler

Polyethylene (PE-LD)

Opprinnelige produkter: bæreposer, kasser, bokser

Nye produkter: bæreposer, folie

Blandet plastemballasje

Opprinnelige produkter: sammensatte folier som kaffeposer, påleggsemballasje, etc.

Nye produkter: paller, stolper, stolpegjerder, jernbanesviller